

Gabriel Ferrater, conferenciant en la inauguració oficial del curs 91-92 del Centre de Lectura

FOTO CEDIDA PER DIARI DE TARRAGONA

Gabriel Ferrater i Pascual, nascut a Reus l'any 1932, enginyer industrial, perit agrícola i rector de la Universitat Politècnica de Catalunya, ha estat la personalitat encarregada d'inaugurar enguany oficialment el curs acadèmic 91-92 de l'entitat, amb una lliçó amb el títol *l'ensenyament en un món en canvi*.

Parlem amb ell sobre diverses qüestions que afecten el món universitari actual i també d'altres temes.

Revista del Centre de Lectura- *En primer lloc, vós que sou una persona d'universitat i de recerca, com veieu la recerca universitària al nostre país, actualment?*

Gabriel Ferrater- Jo crec que en els darrers anys ha augmentat molt de nivell. Diria que avui dia els grups de recerca, que són bons i que hi dediquen esforç, tenen tot l'equip que pràcticament es necessita. O

sigui, no hi ha una mancança. Els bons grups estan ben equipats, la qual cosa no vol dir que sigui igual en tots els camps de la ciència. Hi ha alguna excepció, però això ha millorat força.

RCL.- *Quina és la vostra opinió sobre el nivell de la Universitat Catalana respecte de la d'Europa?*

G.F.- Jo crec que ara, al menys parlant per la Universitat en la qual estic, fem grans esforços per a connectar-nos i per integrar-nos a Europa. El punt de referència de les catalanes no són les millors espanyoles, sinó que són les millors europees. En aquest sentit, nosaltres hem fet convenis d'intercanvi d'estudiants i de títols compartits amb universitats estrangeres. Per exemple, un conveni molt interessant que hem fet és la creació d'un títol propi en Enginyeria de Materials que s'estudia a tres països

(Catalunya, França i Alemanya). En un primer període, els estudiants estan a cada un dels tres països respectivament i després s'ajunten tots a França i després es divideixen en dos grups.

Un altre que signaré la setmana vinent a Strasburg és un acord entre onze o dotze Universitats que es diu *Euronational Certificate*. Entre tots ens posem d'acord per a donar el Certificat d'Estudis europeu a nois i noies que hagin fet la carrera en un país, que hagin tingut una vida internacional d'almenys sis mesos i amb certes condicions, en un d'aquests països, que parlin dos idiomes i que facin uns estudis de Dret Comunitari o de temes d'aquesta mena. Es tracta del reconeixement mutu d'aquests títols.

RCL.- *Com veieu la futura Universitat Tarragona-Reus?*

El patrimoni de Reus en perill

Arran de la publicació d'un sèrie d'articles sobre l'estat actual del desenvolupament del PERI (pla especial de reforma interior), apareguda al Diari de Tarragona, ens hem assabentat del pròxim enderrocament de l'edifici conegut com La Perla, situat al carrer del mateix nom.

Ens trobem, novament, davant d'un cas de menyspreu envers el patrimoni històrico-artístic de la nostra ciutat. La casa en qüestió data de 1776 i és un clar exemple de les cases bastides per la burgesia enriquida del segle XVIII.

La Perla és, amb Cal March, l'anomenat Palau Bofarull i la casa número 47 del raval de Sant Pere, un dels pocs edificis singulars que encara mantenen l'estructura gairebé íntegra i l'aspecte que tenien a l'època en què van ser construïts.

Reus no és, precisament, una ciutat que hagi conservat tot el seu patrimoni i ha demostrat una greu infidelitat al propi passat històric. Hom ha permès l'execució de greus atemptats contra nombrosos edificis i espais urbans de marcat caràcter històric o artístic.

Sembla ser que els tècnics o responsables que porten a terme el Pla es desenten de qualsevol criteri patrimonial. Per exemple, no s'ha tingut mai en compte l'opinió de tècnics i d'experts en patrimoni.

Això ha portat la pèrdua o la destrucció d'elements i de restes d'interès.

Potser seria el moment, quan encara l'aplicació del PERI no està finalitzada, de tenir en compte els conceptes expressats més amunt.

Des d'aquí reclamem, d'entrada, el salvament de l'edifici de La Perla com a primer pas en aquest sentit.

SOCIETAT D'ESTUDIS HISTÒRICS
SALVADOR VILASECA

G.F.- Bé. No sé gairebé com la veig, perquè precisament encara hi ha bastants temes en discussió. En tot cas, el que jo crec que hauria de ser, i parlo amb tota franquesa, crec que hi hauria d'haver un campus únic, i vistes les circumstàncies, en un punt, diguem-ne, exclusivament simètric. La dispersió dels centres universitaris complica força la vida, desconnecta culturalment uns estudiants dels altres, fa que moltes de les instal·lacions de serveis no s'amortitzin a cadascun dels llocs. La Universitat avui dia no és únicament aules, laboratoris i seminaris, sinó que és moltes més coses, són biblioteques, són espais de relació, són esports, són entitats culturals. Són tantes i tantes coses, que la dispersió no les recull. Ni reuneix la capacitat, a més a més necessària des dels plans d'estudi, de poder agafar crèdits d'altres carreres, per a donar aquesta dimensió més interdisciplinària de la Ciència i de la Tècnica i de les Humanitats, i del que sigui.

RCL.- Creu, però, que hi ha en aquest cas un risc, un perill, que descentralització sigui sinònim de manca de nivell i de falta d'exigència universitària i científica i de recursos?

G.F.- Jo crec que serà difícil, perquè l'atracció de Barcelona és total. I en els centres que la Politècnica té fora de Barcelona, la lluita és per evitar que els professors fugin d'aquest llocs i se'n vulguin tornar a Barcelona pel motiu que sigui. De vegades, és difícil i tot de comprendre. I per tant, arrelar fora del pol barceloní professors d'una manera estable no serà una feina fàcil, aquesta és la veritat. Però la maduresa s'aconsegueix a base d'anys i per tant jo crec que val la pena de fer. Crec que tot el que sigui incrementar la descentralització universitària és poc, però que no serà senzill en qualsevol cas.

RCL.- El Centre de Lectura com a entitat cultural, quin paper pot jugar en el context universitari?

G.F.- Ens hem d'adaptar en un món que està canviant i la formació no acaba a la universitat: ha de ser continuada, readaptant-se d'una manera permanent. El Centre de Lectura fa coses que també podria fer la Universitat -si s'obris-, que és contribuir molt en aquesta culturalització i en aquesta informació continuada i permanent de les persones, joves, de la tercera edat, o el que sigui.

Crec que el Centre de Lectura fa, d'una banda, una tasca de suplència de coses que no ha fet segurament cap Universitat perquè no existia, i d'altra banda una tasca complementària molt lligada, diguem-ne, a les direccions, al sentit que ha de prendre avui en dia la formació, i que podrà arribar, a més a més, a acords amb la Universitat per a homologar crèdits per cinquanta mil coses. Avui les coses canvien molt ràpidament i s'ha de ser bastant innovador; partint de la base d'allò que sempre he dit, que tot el que no està prohibit està autoritzat, es poden fer moltes coses. Només cal proposar-s'ho.

RCL.- Com valoreu l'estat actual de la Normalització Lingüística a les Universitats catalanes i concretament la funció que ha desenvolupat i continua desenvolupant el Servei de Llengües i Terminologia de la Universitat Politècnica de Catalunya?

G.F.- Bé, crec que aquest Servei ha fet una bona tasca i que se'n preocupa molt, amb cursos de reciclatge i tota mena de serveis d'assessorament lingüístic, de revisió de treballs científics i coses d'aquestes. S'avança. Ara no sé les dades, cada any o cada dos anys, es fan unes enquestes que estan recollides entre el professorat i els alumnes, els estudiants. La situació és diversa a diversos centres. Hi ha alguns centres en què el català és emprat molt majoritàriament i en d'altres és emprat bastant poc. De tota manera, es millora, s'està afavorint; en el personal d'administració i serveis, s'hi ha posat molta atenció, en els escrits, que les cartes es puguin redactar bé en català.

RCL.- És llengua vehicular majoritàriament, però?

G.F.- Sí, tota la informació institucional és en català.

RCL.- I com a llengua docent?

G.F.- Com a llengua docent, depèn del centre. Hi ha centres en què el 80 o 90% de les classes es donen en català i centres en què el 80% és en castellà.

RCL.- Com enteneu la relació entre Humanitats i Ciències, Ciències Humanístiques i Ciències Aplicades?

G.F.- Jo sempre dic que la cultura és un tot i que per tant és difícil fer una separació. No és desitjable que l'existència de dues cultures que s'ignoren i de vegades es desprecien. Això no és bò. Per tant, és evident que hi ha d'haver una certa especialització, però que aquestes dues cultures han de dialogar i a més a més hi ha d'haver una certa interrelació. L'especialització que sembla que el món modern exigeix és també un perill perquè tendeix a allunyar-nos d'aquest desig de la persona una miqueta més universal.

Un ideal que sempre he tingut és Leonardo da Vinci que alhora era un humanista i un científic de l'època. Això és difícil. Els humanistes i els homes universals és difícil que existeixin, però crec que és un objectiu que no s'ha de perdre de vista. En els nous plans d'estudi, per exemple, hi posem les assignatures de caire no tècnic i a la nova escola que hem començat fa uns dies de telecomunicació, una carrera de cicle curt, estan els alumnes absolutament sorpresos i entusiasmats d'una assignatura d'expressió oral, on se'ls ensenyarà a parlar i a escriure, a dirigir-se al públic i a comunicar-se.

GABRIEL FERRÉ I PUIG